

Historien om.....

... skräddaren Magnus Andersson på Gålö

©copyright 2006 Mauritz Henriksson

Skräddaren Magnus Anderson, född 24 okt. 1832 på Västra Furtan i Brunskogs församling i Värmland. Han var yngsta barnet i en syskonskara på fem barn. Fyra pojkar och en flicka. Föräldrarna var bonden Anders Olsson född 1792 i samma församling och Anna Henriksdotter, född 1788 i Gillberga församl.

När bara Magnus var kvar hemma hos föräldrarna flyttad familjen till Östra Furtan 1846. Magnus flyttade hemifrån 1851, men blev kvar inom församlingen. Enligt husförhårsboken skall han året efter ha flyttat till Stockholm. Men han är inte noterad som utflyttad i utflyttningslängden det året. Närmaste notering finns i Österhaninge kyrk- böcker.

I **oktober 1856** kom Magnus Andersson till torpet Säfnäs på Gålö. Han skrevs in i församlingen som skrädderiarbetare.

Torpare på Säfnäs var då Gustaf Ersson, född 1817, och hans hustru Anna Maria Jansdotter, född 11 jan 1814. De hade barnen Anna Lovisa, född 6 november 1836 på Oxnö, Nils Erik född 1844, Brita Lotta född 1853, och Karl Johan född 1856.

Dottern Anna Lovisa och Magnus fattade tycke för varandra. De gifte sig den 27 mars 1859. Två år senare, den 16 mars 1861 födde Anna Lovisa parets första barn, Elin Maria, på Säfnäs. Den 10 januari 1863 kom sonen Johan Viktor, också han på Säfnäs. Sonen avled dock redan i oktober samma år. Strax efter, i samma månad, flyttade den unga familjen till eget boende.

Gamla Bihagen blev deras nya hem. Med dit flyttade också skräddarlärningen Karl Oskar Södergren, född 1847 i Norrköping. Han hade kommit till Säfnäs redan 1861.

Magnus och Anna Lovisa kom sedan att bo på Gamla Bihagen i 13 år. under de åren utökas familjen med Karl Herman 26 aug 1864, Selma Lovisa 30 mars 1867, Edla Augusta 17 januari 1870, Magnus Ivar 11 april 1873, men han dog redan 11 juni samma år, och sist Ida Charlotta 20 april 1875.

På Bihagen står Magnus som skräddare i husförhårsboken. Han föreföll att ha en hel del arbete i sin verksamhet. Var hans kunder kom ifrån framgår inte av kyrkböckerna. Men många var säkert Gålö's fasta befolkning. Prins Carls Inrättning kanske också bidrog med beställningar. I verksamheten fanns i alla fall nästan alltid minst en lärning.

Den tidigare nämnda Karl Oskar Södergren blev kvar några år. Han avvek sedan men återkom under åren 1868-72. Karl Oskar avlöstes då av skrädderiarbetaren Johan Alfred Pettersson. Han var född 1851 i Åseda församling i Kronobergs län, men kom närmast från Älvkarleby. Han blev hos Magnus ett år till 1873, då han flyttade till Tomta Båtsmanstorp som båtsman. (Mer om denne Johan Alfred kommer i "Historien om ..Tomta Båtsmanstorp", numera Brunstorp.)

Förutom dessa två fanns också under en period skrädderiarbetaren Karl Erik Alf. Men om honom är uppgifterna knapphändiga, vilket gör att jag bara kan påstå att han fanns där.

Magnus Andersson med fru och fem barn överger Gamla Bihagen 1876. De var de sista som bodde där. Därefter står torpet obebott. Åtminstone enligt prästens notering i husförhårsboken.

Tomta Båtsmanstorp blir familjens nya hem de närmsta fyra åren. På båtsmanstorpet bodde redan skräddaren, då båtsmannen, Johan Alfred Pettersson. Men det är ovisst hur länge han blev kvar. På torpet bodde dessutom sedan 1875 skräddarlärningen Johan Vilhelm Spegel.

Han var född på Ornö 1859 och blev kvar till 1878. Från det året tycks Magnus ha varit utan lärling.

Hela familjen, utom sonen Karl Herman flyttade **till Västra Bondäng 1880**. Karl Herman flyttade till Stockholm, men återkommer 1883.

Arrendator på, det då bara några år gamla, V. Bondäng var Johan Gustaf Eriksson, född 1838, och hans hustru Anna Maria Karlsdotter, född 1836. De hade varit gifta sedan november 1863 och hade sonen Johan Erik, född 1867.

På V. Bondäng födde äldsta dottern, Elin Maria, en son, Karl Fridolf, den 7 juni 1882. Vem fadern är står inte angivet i födelseboken.

Elin Maria (Magnusson) flyttade i november 1883, 22 år gammal, med sin lilla son, Karl Fridolf, till Adolf Fredriks församling i Stockholm. Men sonen kommer tillbaks till sin mormor och morfar i september 1884 som fosterbarn.

Hon träffar sedan portvaksbetjänten Johan Oskar Gustafsson, född i Katarina förs. 16 maj 1865. De gifte sig i Katarina 13 november 1886.

Parets första gemensamma barn, Edit Eleonora Oskaria föddes 21 augusti 1887. De bodde då på Renstjernas gatan 22.

Den 3 februari 1891 hämtar Elin Maria hem sin då 9-åriga son från Gålö. Året efter, den 15 februari, födde hon sonen Tor Oskar Rudolf. Dopvittne var hennes syster Edla Augusta.

Året 1900 bodde familjen på kvarteret Bondesonens nr 17 i Katarina församling. Maken, Johan Oskar, var då cigarrarbetare.

Sonen Karl Herman kom tillbaks hem 1883. Han hade då också bott en tid i Västerhaninge församling. Men han flyttade hemifrån för gott 1884.

Karl Herman (Magnusson) flyttade, 20 år gammal, till Katarina förs. Han flyttade vidare till Brännkyrka 1888. Den 21 april 1889 gifte han sig med Ida Fredrika Nilsdotter, född 31 maj 1865 på Mörkö. Karl Herman var då bageriarbetare och de bodde på Sannadal.

Ida Fredrika födde sonen Gustaf Herman 14 augusti 1890. Dopvittne var återigen systemen Edla Augusta.

1893 flyttar familjen till Reimersholms Spritfabrik. Karl Herman fick anställning som utkörare. Den 7 september 1897 födde hustrun tvillingarna Magnus Adolf Herman och Carl Oskar Herman. Men båda avled några år senare. Den första redan 12 oktober 1898, och den andre 31 december 1900. Familjen bodde kvar på Reimersholm.

I november 1884 flyttar Magnus med fru och hemmavarande döttrarna Selma Lovisa, Edla Augusta och Ida Charlotta till torpet Nor. De hade ju också dottersonen Karl Fridolf. Det torpet stod då obebott, så familjen blev ensamma där.

Familjen fortsätter dock att krympa när dottern Edla Augusta flyttar hemifrån i nov 1885.

Edla Augusta (Magnusson) flyttade, 15 år gammal, till Maria församling i Stockholm i november 1885.

Hon gifte sig den 3 april 1893 med järnarbetaren Oskar Fredrik Andersson Döbeln, född 14 augusti 1871 i Ösmo.

Hon födde sonen Arne Oskar Sebastian den 25 juni 1895 i Katarina församling Som dopvittne fick systemen Elin Maria rycka in.

År 1900 bodde de på kvarteret Pahl nr 4 i Katarina.

Några år senare tar Magnus och Anna Lovisa till sig, fyra månader gamla, fosterbarnet Sanny i augusti 1887. Sannys mor är ogifta Sofia Gustafsdotter, och barnet var fött i Klara församling. Hur den kontakten blev knuten har jag inte rätt ut. Prins Carls Inrättning tog inte så små barn, så kontakten med Sofia måste ha skett på annat vis.

I november 1888 går flyttlasset med skräddarfamiljen återigen till Tomta Båtsmans torp.

På torpet boende, före detta, båtsmannen Johan Lindqvist med fru och tre barn, flyttade i samma veva därifrån.

Hustrun Anna Lovisa dog den 22 juli 1889. Magnus blev ensam med dottersonen Karl Fredrik, fosterdottern Sanny och två döttrar.

Sannys mor Sofia hämtar hem sin lilla dotter i maj 1890. I november flyttar dottern Selma Lovisa till Stockholm. I december följer sista dottern Ida Charlotta också dit.

Selma Lovisa (Andersson), den enda av barnen som använder efternamnet Andersson, flyttade till Katarina församling i november 1890. Hon bodde där på Västgötagatan 8. Hon gifte sig i Katarina den 30 aug. 1891 med Johan Erik Johansson, född 12 dec. 1867. Det var sonen på V. Bondäng, men han var född på Valsta. Johan Erik åkte bara in till Stockholm för att gifta sig. Selma Lovisa flyttade tillbaka till Gålö och V. Bondäng i oktober samma år. Redan den 18 i samma månad föddes sonen Erik Helge på Bondäng. Nästa son kom till världen den 4 januari 1893. Också han på V. Bondäng. I november samma år flyttade familjen först troligtvis till Lindersvik, men i början av 1894 till Sunnansund. Selma Lovisa avled den 9 augusti 1895 på Sunnansund. Maken, byggnadsarbetaren, Johan Erik flyttade med sina två pojkar till Ösmo år 1900

Ida Charlotta (Magnusson) flyttar till samma adress, Västgötagatan 8, som systemen Selma L. i dec 1890. Ida blev sömmerska och flyttade senare till Klara församling. Hon bodde där på kvarteret Fyrkanten nr 8 året 1900. Då var hon fortfarande ogift.

Magnus skaffar då en hushållerska. Det blev Eva Augusta Levo, född 1864 i Stockholm. Hon hade tidigare varit fosterbarn på Tomta 1870-1880. Eva Augusta kom till torpet i dec 1890. Men Eva var gravid och födde barnet Ernst Gustaf redan den 22 februari 1891.

Magnus dotter Elin Maria hämtade då hem sin son Karl Fridolf till Stockholm. Hushållerskan Eva flyttade med sitt barn till Stockholm i juni samma år.

I augusti 1891 kommer skrädderarbetaren och förre båtsmannen Johan Alfred Pettersson tillbaka till Tomta Båtsmanstorp. Han hade varit borta sedan 1878. Den här gången hade han familj med sig, och skrevs in i församlingsboken som skräddare.

I början av år 1892 flyttade Magnus ensam till Skälåker. Han blev kvar där i sju år.

Sista gången han packade sina tillhörig-heter var 1899. Då flyttade han in som inhysing på Västra Bondäng, 67 år gammal. Ordet "inhysing" i församlingsboken ger mig intryck att han inte längre var verksam i sitt yrke. Han hade då varit yrkesverksam i över 40 år på Gålö. Han hade bidragit till att sju barn kom till världen, varav fem nådde vuxen ålder. Fyra av dem hade gett honom sju barnbarn. Om Magnus var nöjd med sitt liv får vi aldrig veta. Med tanke på att hans barn agerade dopvittne till sina respektive barn, kan vi dra slutsatsen att familjen höll kontakt inbördes.

Skräddaren Magnus Andersson från Brun-skogs församling i Värmland avled på Västra Bondäng den 28 december 1919. Han blev 87 år gammal.

I dödboken har läkaren angett ålderdomssvaghet som dödsorsak. Prästen har dessutom noterat att han var senil.